

לכבוד י"א בחשוון

רחל אמנו

האמא של כל עם ישראל

ללמוד בדרכך – נטלי יחיעם

ללמוד בדרכך
נטלי יחיעם

מי הייתה רחל?

- בתו הצעירה של לבן, מהעיר חרן.
- אחותה הגדולה – לאה.
- אשתו האהובה של יעקב אבינו.
- אחת מארבע האמהות של עם ישראל.

ארבע האמהות

לאה

רחל

רבקה

שרה

"ורחל באה עם הצאן אשר לאביה"

רחל הייתה רועת צאן (בראשית כ"ט, ט)

פגישה ליד הבאר

- יעקב ברח מעשו אחיו, והגיע לחרן.
- ליד הבאר פגש את רחל ואת הצאן.
- יעקב גלגל את האבן הכבדה, והשקה את הצאן.
- הוא התרגש מאוד – ובכה.

**"ויגל את האבן מעל פי הבאר...
וישא את קלו ויבך"**

בראשית כ"ט, י-יא

שבע שנים של אהבה

- יעקב אהב את רחל.
- הוא אמר ללבן: אעבוד אצלך שבע שנים, ואתחתן עם רחל.

**"ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו
בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה"**

בראשית כ"ט, כ

**כשאוהבים באמת – גם המתנה ארוכה
עוברת מהר.**

התרמית של לבן

- ביום החתונה, לבן הביא ליעקב את **לאה** במקום רחל.
- לבן: אצלנו לא מחתנים את הצעירה לפני הבכירה.
- יעקב התחתן גם עם רחל, ועבד עוד 7 שנים.

**"מה זאת עשית לי...
ולמה רמיתני"**

יעקב אומר ללבן בבוקר (בראשית כ"ט, כה)

רחל והסימנים

מדרש – מסורת חז"ל, לא כתוב בפסוקים

- יעקב חשש שלבן ירמה אותו, ונתן לרחל **סימנים** סודיים.
- כשרחל ראתה שמביאים את לאה, חשבה: "אחותי תתבייש!"
- רחל מסרה ללאה את הסימנים – בשקט.
- היא ויתרה על משהו יקר מאוד, כדי לא לבייש את אחותה.

על פי התלמוד, מסכת מגילה י"ג ע"ב

יוסף נולד

- שנים רבות לא היו לרחל ילדים, והיה לה עצוב מאוד.
- רחל התפללה, וה' שמע את תפילתה.
- נולד לה בן, והיא קראה לו **יוסף**.

**"ותקרא את שמו יוסף לאמר
יוסף ה' לי בן אחר"**

בראשית ל', כד – בשם יוסף יש תפילה לעוד בן

חוזרים לארץ כנען

- אחרי עשרים שנה בבית לבן, ה' אמר ליעקב לחזור הביתה.
- רחל ולאה הסכימו יחד ללכת.
- המשפחה הגדולה יצאה לדרך: הילדים, הצאן והגמלים.

"שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך"

בראשית ל"א, ג

בנימין נולד

- בדרך, ליד בית לחם, נולד לרחל בן שני.
- הלידה הייתה קשה מאוד, ורחל נפטרה.
- רחל קראה לו "בן אוני" – בן הצער שלי.
- יעקב קרא לו **בנימין**.

"ותקרא שמו בן אוני
ואביו קרא לו בנימין"

בראשית ל"ה, יח

קבר רחל

"ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה
הוא בית לחם.
ויצב יעקב מצבה על קברתה"

בראשית ל"ה, יט-כ

- רחל נקברה בדרך, ולא במערת המכפלה.
רש"י מסביר: כדי שתתפלל על בניה
כשיצאו לגלות.
- עד היום אנשים באים לקבר רחל
להתפלל.

יום הפטירה: י"א בחשוון

השנה: יום חמישי, 22.10.2026

"מנעי קולך מבכי"

"קול ברמה נשמע...
רחל מבכה על בניה...
מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה...
ושבו בנים לגבולם"

ירמיהו ל"א, יד-טז

• כשעם ישראל יצא לגלות, רחל בכתה עליהם כמו אמא.

• ה' הבטיח לה: **הבנים יחזרו הביתה!**

מדרש: ה' ענה לרחל בזכות הוויתור שלה על הסימנים (איכה רבה)

מה לומדים מרחל?

אמונה

האמינה שה' שומע

אהבה

אהבה שiodעת לחכות

חסד וויתור

מסרה ללאה את הסימנים

דאגה לעם

בוכה על כל ילדי ישראל

תפילה

התפללה לילד, ומתפללת
על בניה

שאלות לדיון

1 למה לדעתכם רחל מסרה ללאה את הסימנים? מה זה מלמד עליה?

2 ספרו על פעם שוויתרתם על משהו בשביל מישהו אחר. איך הרגשתם?

3 למה דווקא רחל נקראת "אמא של כל עם ישראל"?

4 למה שבע שנים הרגישו ליעקב "כימים אחדים"?

פעילות לסיום

- **כתבו** מכתב או ברכה לרחל אמנו: מה הייתם רוצים לומר לה?
- **ציירו** את הרגע בסיפור שהכי נגע בכם.
- **אתגר לשבוע:** עשו מעשה חסד קטן – בשקט, כמו רחל.